

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. D.**, bývajúcej v Š., proti žalovanému **E. D.**, bývajúcemu v Š., o **vrátenie daru**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 8 C 135/2005, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. mája 2007 sp.zn. 17 Co 88/2007 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom z 12. februára 2007 č.k. 8 C 135/2005-234 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala podľa § 630 Občianskeho zákonníka vrátenia daru, t.j. vydania podielu X. rodinného domu súp.č. X. s príslušenstvom k priláhlému dvoru a parc. č. K.-zastavanej plochy o výmere X. m², zapísanej na liste vlastníctva č. X. k.ú. R.. Takto rozhodol, keď žalobkyňa nepreukázala právne relevantným spôsobom svoje tvrdenia, predovšetkým nepreukázala, že žalovaný ako obdarovaný sa k nej správal tak, že toto jeho správanie by bolo možné jednoznačne považovať za správanie hrubo porušujúce dobré mravy. Žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanému trov konania 102 505,90 Sk na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 30. mája 2007 sp.zn. 17 Co 88/2007 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, výrok rozsudku o trovách prvostupňového konania zmenil tak, že žalovanému náhradu trov prvostupňového konania

nepriznal a žalovanému nepriznal ani náhradu trov odvolacieho konania. Zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel odvolací súd k záveru, že žalobkyňa v konaní nevymedzila skutkovo také správanie žalovaného vo vzťahu k nej alebo k členom jej rodiny, ktoré by súd mohol kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovaného. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej z jeho správnych dôvodov potvrdil. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania odvolací súd dospel k záveru, že v súdenom prípade sú vo veci dôvody hodné osobitného zreteľa, kedy súd nemusí výnimočne náhradu trov konania úspešnému účastníkovi priznať. Za tieto dôvody považoval odvolací súd sociálnu situáciu žalobkyne. S poukazom na § 150 O.s.p. žalovanému náhradu trov prvostupňového ani odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, keď konanie predsedníčky senátu JUDr. Eleny Jakubcovej považovala voči nej za zaujaté. Namietala, že menovaná odmietla vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru gynekológie a sama hodnotila lekárske správy založené v spise so záverom, že znalecké dokazovanie by nič nové nepovedalo a iba by potvrdilo jej osobný pohľad na vec. Tiež mala za to, že nesprávne a neobjektívne vyhodnotila intímne spolužitie žalovaného súčasne s dvoma ženami v jednom čase tak s ňou, ako so svojou partnerkou – bývalou manželkou a súčasne s A. H., ktorá bola v tom čase vydatou ženou a matkou maloletého dieťaťa. I keď odvolací súd poukázal na nezáujem žalovaného o spoločného syna a v konaní bolo jednoznačne preukázané niekoľkými výpoveďami ako sa nezaujíma o potreby a výchovu svojho syna, podľa jej názoru sudkyňa jednala tak úmyselne, že usvedčujúce dôkazy opomenula. Trvala na tom, že žalovaný sa správa nielen voči nej ale aj voči členom jej rodiny (spoločnému synovi) tak, že hrubo porušuje dobré mravy. Otázku platnosti zmluvy o ukončení združenia mohol súd riešiť ako otázku prejudiciálnu. Podľa jej názoru preto odvolací súd neprimerane poukázal na to, že má zákonné prostriedky na ochranu svojho práva, t.j. že vydania požadovaných dokumentov sa mohla a môže domáhať ochranou na súde a to podaním žaloby o vydanie týchto vecí a dokumentov. Podľa jej názoru súdy nesprávne vec právne posúdili a žiadala preto, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu tak, že žalobe vyhovie.

Žalovaný sa na dovolanie žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento

opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p., neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku a uzneseniu), ak konanie v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm.g/ O.s.p.).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p., sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom, a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu k veci alebo jeho osobného vzťahu k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na vec a preto vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k veci je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci. Môže ísť o prípady, ak je sudca priamo zainteresovaný na výsledku konania (napr. je účastníkom konania), prípadne má na tomto výsledku nepriamy záujem (napr. ako vedľajší účastník), alebo získal informácie o veci tzv. neprocesným spôsobom, t.j. inak ako dokazovaním a vnímaním všetkého, čo vyšlo za konania najavo v zmysle § 132 O.s.p.

Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci nešlo o prípad, kedy by pred odvolacím súdom rozhodoval vylúčený sudca (vylúčená sudkyňa).

Z obsahu spisu je zrejmé, že v priebehu dovolacieho konania žalobkyňa namietala zaujatosť predsedníčky senátu odvolacieho súdu (a v dodatku k dovolaniu aj všetkých konajúcich sudcov Okresného súdu Zvolen a Krajského súdu v Banskej Bystrici – bez bližšieho zdôvodnenia), najmä v súvislosti s okolnosťami nevykonania dokazovania ňou navrhovaného, či v súvislosti samotného vyhodnotenia dokazovania v neprospech dovolateľky ako aj s poukazom na zaujatý právny názor odvolacieho súdu. V tejto súvislosti treba uviesť, že postup sudcu v konaní, prípadne zaujatý právny názor v rozhodnutí vo veci

samej, nemôže byť spôsobilým dôvodom zaujatosti ani rozhodovania súdu o nich (§ 14 ods. 3 O.s.p., § 15a ods. 5 O.s.p.). Dovolací súd preto dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.g/ O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p. a vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová